

STANOVISKO SVAZU ENERGETIKY ČESKÉ REPUBLIKY K DOPORUČENÍM EVROPSKÉ KOMISE K NAŘÍZENÍ 2024/1787 O SNIŽOVÁNÍ EMISÍ METANU V ENERGETICE

Kontaktní osoba: Tomáš Kupčiha, tomas.kupciha@svazenergetiky.cz

28. 8. 2026

Svaz energetiky České republiky (SEČR) vítá snahu Evropské komise reagovat na praktické problémy spojené s implementací nařízení o snižování emisí metanu (MER) prostřednictvím doporučení týkajících se sankcí a prokazování souladu. Současně však konstatuje, že vydaná doporučení neodstraňují řadu zásadních právních, technických a praktických problémů, na které dlouhodobě upozorňují provozovatelé energetické infrastruktury, dodavatelé energií a dovozci energetických komodit.

SEČR považuje doporučení Evropské komise týkající se odloženého uplatňování sankcí za nedostatečné a podporuje iniciativu ČR, která cílí na urychlenou revizi nařízení MER spojenou s dočasným pozastavením účinnosti (tzv. stop-the-clock mechanismus) pro všechny dotčené subjekty. Takový přístup by měl zahrnovat nejen dovozce, ale rovněž provozovatele plynárenské infrastruktury, kteří čelí obdobným implementačním překážkám a regulačním nejistotám. Současná doporučení Komise totiž pouze zmírňují některé důsledky nařízení, nikoli samotné povinnosti. Ty nadále zůstávají plně v platnosti a vytvářejí značnou regulační nejistotu.

Přetrvávající nejistota ohledně sankcí a vymáhání

Doporučení Evropské komise nejsou právně závazná a nezakládají jednotný evropský režim ochrany subjektů, které jednají v dobré víře. Z pohledu podniků zůstává zachována vysoká míra právní nejistoty, protože konečné hodnocení souladu může být i nadále předmětem rozdílných výkladů jednotlivých národních orgánů. Doporučené omezení sankčního postupu představuje pouze deklaratorní přístup Komise, nikoliv právní garanci pro regulované subjekty.

SEČR proto zastává názor, že jediným skutečně účinným řešením je legislativní úprava samotného nařízení.

Závislost dovozců na součinnosti subjektů mimo EU

SEČR sdílí obavy dovozců energií, že plnění požadavků MER je ve značné míře závislé na poskytování informací producenty ve třetích zemích. Dosavadní praktické zkušenosti ukazují, že:

- dovozci nemají právní ani faktickou možnost vynutit si předání požadovaných údajů,
- producenti mimo EU často neposkytují potřebné informace ani při opakovaných výzvách,
- dovozce může splnit veškeré požadavky náležitě péče, přesto nemusí být schopen získat požadovanou dokumentaci.

Zkušenosti členů SEČR ukazují, že v roce 2025 byla např. v sektoru petrochemie požadovaná dokumentace získána jen přibližně od poloviny oslovených producentů ropy.

SEČR proto doporučuje vytvoření právně jednoznačného mechanismu typu **safe harbour**, který ochrání dovozce, pokud prokáže, že učinil veškeré kroky k získání relevantních údajů.

Chybějící prováděcí akty, technické standardy a metodiky

Praktická implementace MER je významně komplikována skutečností, že stále nejsou k dispozici některé klíčové prováděcí předpisy a technické standardy. To se týká zejména:

- minimálních detekčních limitů měřicích zařízení,
- metodik detekce a oprav úniků,
- metodik kvantifikace emisí,
- pravidel pro omezení odvětrávání a flérování,
- harmonizovaných evropských technických norem.

Subjekty jsou tak nuceny připravovat investice a provozní opatření bez znalosti konečných požadavků, čímž vzniká významné regulační riziko a riziko neefektivních investic.

Nejasnosti a rozpory v samotném textu nařízení

Praktická aplikace MER odhaluje řadu nejasností vyplývajících přímo ze znění nařízení. Z pohledu provozovatelů infrastruktury jde zejména o rozpory mezi jednotlivými ustanoveními, nejednotný výklad některých povinností, terminologické nesoulady mezi evropskou a českou právní úpravou, používání pojmů bez odpovídající opory v českém právním řádu. SEČR upozorňuje na rozdílné používání pojmu „venting“, který je v českých překladech uváděn jako „vypouštění“, přestože v odborné plynárenské terminologii je ustálen pojem „odvětrávání“. Obdobné problémy vznikají i u pojmů vztahujících se k vrtům a těžebním zařízením.

SEČR považuje odstranění těchto nejasností za nezbytnou podmínku jednotné a právně předvídatelné implementace.

Nepřiměřenost některých regulačních požadavků

SEČR upozorňuje, že některé požadavky MER mohou v praxi vést k nepřiměřeným nákladům při velmi omezeném environmentálním přínosu. Za problematické považuje zejména riziko nadměrné administrativní zátěže, povinnost realizovat nákladná opatření zaměřená na zdroje s minimálním objemem emisí a vznik významných investičních nákladů, jejichž přínos ke snižování emisí nemusí být úměrný vynaloženým prostředkům. Takový přístup může negativně ovlivnit konkurenceschopnost evropských podniků a odčerpávat zdroje, které by mohly být efektivněji využity na opatření s vyšším environmentálním dopadem. Při implementaci nařízení je proto nezbytné důsledně uplatňovat princip proporcionality a zajišťovat vyváženost mezi očekávaným environmentálním přínosem a náklady spojenými s plněním regulačních povinností.

Bezpečnost dodávek energie

SEČR považuje za nezbytné, aby při aplikaci MER byla vždy zohledňována bezpečnost dodávek energie jako prioritní veřejný zájem.

Požaduje proto, aby výkon dozoru a ukládání sankcí umožňovaly zohlednit mimořádné situace ohrožující bezpečnost dodávek, nebyla ukládána opatření, která by mohla vést k omezení nebo přerušení dodávek energie. Dále pak musí existovat možnost odložení některých povinností v situacích, kdy by jejich plnění mohlo ohrozit bezpečnost provozu energetických soustav nebo plynulost dodávek energie koncovým odběratelům.